

Sygn. akt **III C 1322/13**

POSTANOWIENIE

Dnia 08 sierpnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział III Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Kruczkowska

Sędziowie SSO Dorota Trautman

SSR (del.) Andrzej Lipiński (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 08 sierpnia 2014 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Miejskiego Rzecznika Konsumentów Urzędu (...) W.**

przeciwko **(...) Towarzystwu (...) S.A. w W.**

o **zapłatę**

w przedmiocie wniosku pozwanego o zobowiązanie powoda do złożenia kaucji (k. 3575)

postanawia:

oddalić wniosek.

SSR (del.) Andrzej Lipiński SSO Joanna Kruczkowska SSO Dorota Trautman

UZASADNIENIE

Pozwany (...) Towarzystwo (...) S.A. w W. wniósł o zobowiązanie powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu w wysokości 355.787,09 zł na wypadek przegrania procesu przez powoda.

W uzasadnieniu wniosku pozwany wskazywał, że wniosek o kaucję w wysokości 355.787,09 zł stanowi 20 % wartości przedmiotu sporu. Przy obliczeniu kaucji uwzględnił przewidywany koszt zastępstwa procesowego oraz wydatki (zarówno te już poniesione jak i te przewidywane). Ponadto podnosił, że ze względu na stopień skomplikowania i obszerność materiałów dotyczących niniejszej sprawy poniesie ogromne wydatki związane z jej prowadzeniem. W postępowaniu to rzecznik konsumentów, jako reprezentant grupy, został wskazany jako podmiot odpowiedzialny za poniesienie kosztów procesu i nie odnosi się to do jednostki w której jest zatrudniony. W ocenie pozwanego budzi uzasadnione wątpliwości z punktu widzenia zaspokojenia kosztów procesu w razie przegrania sporu przez reprezentanta grupy. W § 3 ustęp 1 umowy Reprezentanta Grupy z pełnomocnikiem wskazano, że z tytułu jej wykonania nie przysługują pełnomocnikowi żadne roszczenia finansowe wobec reprezentanta grupy miasta stołecznego W. oraz Urzędu (...) W. (k. 3575 – 3586, 3759 – 3763).

Miejski Rzecznik Konsumentów Miasta S. W. jako reprezentant grupy wnosił o oddalenie wniosku pozwanego o zobowiązanie powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu, jako pozbawionego podstaw i zmierzającego do utrudnienia członkom grupy dochodzenia roszczenia w niniejszym postępowaniu. W uzasadnieniu wskazywał, że kaucja powinna odzwierciedlać prawdopodobne koszty procesu rozumiane jako koszty wskazane w wyroku, które powód miałby obowiązek zwrócić pozwanemu w razie przegranej, nie zaś wszelkie wydatki, które pozwany, według własnej oceny, pośrednio lub bezpośrednio wiąże z danym procesem. Podnosił również, że zabezpieczenie rzeczywistych i uzasadnionych kosztów procesu, przy jednoczesnym zachowaniu zasady równości

stron, kaucja nie powinna obciążać powoda ponad miarę. W przypadku ewentualnej przegranej powoda, po stronie pozwanego nie istnieje żadne ryzyko, co do możliwości wyegzekwowania od powoda zasądzonych kosztów proces. Reprezentant grupy – Miejski Rzecznik Konsumentów w W. jest nieposiadającą podmiotowości prawnej jednostką organizacyjną Urzędu Miasta Stołecznego W.. Zgodnie z § 51 ust. 4 Statutu miasta stołecznego W., zadania Miasta w zakresie ochrony konsumentów wykonuje Miejski Rzecznik Konsumentów, czyli środki na realizację tych zadań są elementem budżetu miasta stołecznego W.. Natomiast powołane przez pozwanego zapisy umowy reprezentanta grupy z pełnomocnikiem regulują wyłącznie stosunki pomiędzy tymi podmiotami i nie mają żadnego znaczenia dla możliwości dochodzenia przez pozwanego od powoda ewentualnie zasądzonych na jego rzecz kosztów procesu (k. 20470 – 20490).

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Wniosek pozwanego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. 2010 Nr 7 poz. 44) na żądanie pozwanego sąd może zobowiązać powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu. Pozwany może zgłosić żądanie zabezpieczenia kosztów najpóźniej przy pierwszej czynności procesowej. Pozwany nie ma prawa domagać się złożenia kaucji, jeżeli uznana przez niego część roszczenia wystarcza na zabezpieczenie kosztów. Sąd oznaczy termin złożenia kaucji, nie krótszy niż miesiąc, oraz jej wysokość, mając na względzie prawdopodobną sumę kosztów, które poniesie pozwany. Kaucję składa się w gotówce. Kaucja nie może być wyższa niż 20 % wartości przedmiotu sporu.

W ustawie nie uregulowano odrębnie kosztów postępowania. W związku z powyższym należy w tym zakresie stosować ogólne przepisy o kosztach postępowania oraz dotyczące zwrotu kosztów postępowania. Kosztami postępowania są koszty ponoszone przez uczestnika (a niekiedy również przez Skarb Państwa) w związku z postępowaniem m.in. koszty sądowe, opłaty sądowe (wpis i opłata kancelaryjna), zwrot wydatków, koszty związane z działaniem pełnomocnika, koszty działania uczestnika.

Wprowadzenie do postępowania grupowego zabezpieczenia kosztów procesu ma zagwarantować pozwanemu zwrot poniesionych przez niego kosztów od powoda. Uregulowanie przez ustawodawcę w postępowaniu grupowym instytucji zabezpieczenia kosztów procesu służy ochronie interesów pozwanego przed nieuzasadnionymi powództwami. Mimo że kaucja na zabezpieczenie kosztów procesu jest instytucją o fakultatywnym charakterze, stanowi ona istotne ograniczenie swobody powoda w decydowaniu o wszczęciu postępowania grupowego, w związku z powyższym zobowiązanie powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu należy uznać za czynnik istotnie ograniczający korzystanie z powództw grupowych.

Pozwany nie ma prawa domagać się złożenia kaucji, gdy uznana przez niego część roszczenia wystarcza na zabezpieczenie kosztów. Wskazany przepis jest stosowany, gdy pozwany uznał część roszczenia zgłoszonego przez powoda. Sąd dokonuje wówczas oceny, czy uznana przez pozwanego część roszczenia wystarcza na zabezpieczenie kosztów procesu. Jeśli w ocenie sądu część roszczenia, którą uznał pozwany, wystarcza na zabezpieczenie kosztów procesu, nie uwzględni zgłoszonego żądania zabezpieczenia. Pozwanemu nie przysługuje więc uprawnienie do zgłoszenia żądania w przedmiocie złożenia kaucji, w sytuacji gdy uznana przez niego część roszczenia powoda wystarcza na zabezpieczenie kosztów postępowania grupowego, które prawdopodobnie poniesie.

Pozwany powinien wskazać okoliczności wskazujące usprawiedliwioną obawę braku zaspokojenia roszczenia o zwrot kosztów procesu. Przedmiotem zabezpieczenia kosztów procesu są hipotetyczne koszty, jakie mogą powstać w związku z postępowaniem. Przy obliczaniu ich wysokości trzeba wziąć pod uwagę wysokość ponoszonych przez pozwanego kosztów w postaci opłat lub wydatków, a także koszty związane z wynagrodzeniem pełnomocnika lub koszty związane z udziałem osobistym strony.

Zgodnie z art. 40 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007 nr 50 poz. 331) z rzecznikiem konsumentów stosunek pracy nawiązuje starosta lub w miastach na prawach powiatu prezydent miasta. Rzecznikiem

konsumentów może być osoba posiadająca wyższe wykształcenie, w szczególności prawnicze lub ekonomiczne, i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową. Jest on bezpośrednio podporządkowany staroście (prezydentowi miasta) i wyodrębniony organizacyjnie w strukturze starostwa powiatowego (urzędu miasta), a w powiatach powyżej 100 tys. mieszkańców i w miastach na prawach powiatu rzecznik konsumentów może wykonywać swoje zadania przy pomocy wyodrębnionego biura.

Reprezentant grupy – Miejski Rzecznik Konsumentów w W. jest nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną funkcjonującą w ramach Urzędu Miasta Stołecznego W.. Zgodnie z § 51 ust. 4 Statutu miasta stołecznego W., zadania Miasta w zakresie ochrony konsumentów wykonuje Miejski Rzecznik Konsumentów. Środki na realizację zadań wykonywanych przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów pochodzą z budżetu miasta stołecznego W., zatem ze środków budżetu państwa. W związku z zajmowanym stanowiskiem, w ocenie Sądu Reprezentant Grupy daje wystarczającą gwarancję pokrycia kosztów procesów.

Wobec powyższego na podstawie art. 8 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSR (del.) Andrzej Lipiński SSO Joanna Kruczkowska SSO Dorota Trautman